

principi parli castellà perquè encara no sap on es quedarà i, si hagués de sortir de Catalunya, li seria igualment útil el poc castellà que aprengui. Només si després d'uns anys ha fet arrels a Catalunya, comença a anar aprenent català. L'empresa que es plantegés obrir una planta a Euskadi es faria endarrerir si el president d'aquesta comunitat li exigís l'ús de l'euscar. I la noia que ha estudiat gairebé només en euscar i després surt a un altre lloc de la península per fer una especialitat en infermeria, que no podia fer a la seva terra, ho passarà malament si sap tan poc castellà que a penes entén classes i textos.... Des de llavors he dit molts cops als nacionalismes que avui el seu gran enemic ja no és la capital, sinó El Capital. Però curiosament, molts grans nacionalistes que no oculten la seva quimera cap a "la capital" no estan disposats a albergar cap antipatia contra el Capital, perquè ells volen per a la seva comunitat local estar entre els més desenvolupats tecnològicament i econòmicament. El resultat pot ser que s'equivoquin d'enemic. Això almenys ocorre en el meu país; en altres, les coses seran distintes. I per això no puc pretendre parlar *ex cathedra*.

No sabem com s'aniran resolent aquestes tensions en què les identitats particulars es veuen amenaçades no per forces exteriors (que també n'hi continua havent) sinó per la mateixa varietat amb què avui es van configurant les societats occidentals. De fet a Europa han sorgit en gairebé tots els països brots alarmants de racisme contra els immigrants i en ocasions han trobat un preocupant ressò electoral. Aquests racismes, com tota violència, són simplement un senyal de por. No obstant això, qui conegui la història sabrà que moltes identitats particulars no han nascut ni crescut com a plantes d'hivernacle, sinó que s'han configurat com a fruit de mil barreges i contactes. Els nens i gent jove s'acostumen més fàcilment a aquesta multiplicitat que els seus pares o avis que van créixer d'una altra manera. I no per això creixeran sense identitat.

El crit que cal donar sempre és el de multilateralidad contra unilateralitat. I la condemna de tots els racismes, que poden ser tant grans com petits (encara que aquells tinguin més poder i aquests de vegades no passin de romàntics). En el futur és possible que molts acabem tenint una *identitat d'al·luvió* que potser ens fa humanament més rics. La història anirà dient si els humans sabem conduir-la.

ELS MOVIMENTS SOCIALS EN EL MÓN

FRANÇOIS HOUTART

Actualment és difícil donar un panorama dels moviments socials en el món. És una matèria encara poc sistematitzada i bastant canviant. El que sí que es pot fer és una orientació general per continents.

Amèrica Llatina

Si prenem com a base la llista dels conflictes establerta anualment per CLACSO (Buenos Aires), es veu com la majoria es concentren en l'ambient de protesta contra la privatització dels serveis públics. No significa sempre organització de moviments, sinó protestes col·lectives. Les organitzacions dels pobles indígenes han adquirit una gran importància en aquests últims anys. La resistència contra l'ALCA és un dels grans èxits que han aconseguit molts moviments socials, tant obrers com camperols i indígenes.

Amèrica del Nord

En els últims anys s'ha notat una davallada important de membres dels sindicats obrers i han nascut nous moviments de base, dedicats a la justícia social. S'estan desenvolupant alguns moviments d'immigrants. Alguns moviments de dones han assumit lideratge en temes socials generals i en les relacions Nord/Sud.

Àfrica

La resistència popular a Àfrica es tradueix especialment en iniciatives d'economia informal. Tot i això, s'han desenvolupat moviments camperols en diversos països, a l'Àfrica de l'est. A Sud-Àfrica els sindicats encara tenen el paper predominant.

Àsia

Els partits polítics fundaren molts moviments camperols i obrers fa 20 o 30 anys. Ara els nous moviments són més autònoms que els partits. Hi ha reaccions importants contra grans obres (preses) i contra les privatitzacions. Els moviments de pobles indígenes i de dones han crescut en importància durant els últims anys.

Europa

Hi ha una certa disminució de la força dels sindicats obrers, amb poques excepcions, i un naixement de nous moviments: sindicats, ecològics, sobre les finances internacionals (ATTAC)...

Més informació a: www.social-movements.org / www.cetri.be
Samir AMIN - François HOUTART, *Globalización de las Resistencias. Estado de las Luchas*, Icaria, Barcelona 2003. Editorial Desde Abajo, Bogotá 2004.

